

Loppuraportti Helsingin Sanomain Säätiölle stipendivuodesta Etelä-Kalifornian yliopiston Annenbergin journalismin laitoksella 2015-2016 – oppeja, kokemuksia, ajatuksia

Tuija Pallaste

Tässä loppuraportissa on neljä lukua: 1) Haku ja valmistautuminen opintovuoteen ennen lukuvuoden alkua 2) Kesän internsiiivikurssi ja syyslukukausi 3) Kevätlukukausi ja valmistuminen maisteriksi 4) Miten käyttökelpoisilta opit tuntuivat palattuani? Olen kirjoittanut ne ajatellen, että niistä voisi olla apua hakua harkitseville ja tuleville stipendiaateille ja tietoa HS Säätiölle ja yleisesti Kalifornian opeista ja opintovuodesta kiinnostuneille.

1. Haku ja valmistautuminen opintovuoteen ennen lukuvuoden alkua

Annenbergissa stipendiaatit tekevät maisterintutkinnon, ja ohjelmaan haetaan samoin kuin Etelä-Kalifornian yliopiston maisteriohjelmiin yleensä. Tarvitaan alempi korkeakoulututkinto, riittävät tulokset TOEFL-testistä (englanti) ja GRE-testistä (matemaattinen, kielellinen ja analyttinen taso ja taidokkuus). On lähetettävä CV, bibliografia, juttunäytteitä, suosituksia ja *statement of purpose* – siis motivaatiokirje. Olin ennen stipendihakua päivittänyt CV:ni noin kymmenen vuotta aiemmin. En ollut koonnut juttujani talteen enää vuosiin. Olin pihalla siitä, miten motivaatikirjeitä tehdään, varsinkaan englanniksi. Säätiön stipendihaku oli ensimmäinen fokusoinnin paikka. Tähtäsin maisterintutkintoon ja tiesin, miksi halusin juuri Annenbergiin. USC:n haku oli toinen ja se varsinainen hakuponnistus. Sen aikana oli mietittävä ja kerrottava sekä itselle että hahmottomalle amerikkalaiselle yliopistolle, mitkä ovat omat vahvuuteni ja heikkouteni, mihin haluaa keskittyä ja missä tilassa oma osaaminen toimittajana on ja voisi olla - suhteessa kansainvälisen ja yhdysvaltalaisen journalismin kermaan. Näin jälkikäteen arvioisin, että haku ja sen vaatimat testit yhdistettynä kiireiseen työelämään ja lapsiperhearkeen Suomessa oli koko stipendiaattirupeamassa itselleni henkisesti kovin koettelemus: päätä piti kääntää uuteen asentoon, vaikka vielä ei tiennyt mihin ja miten. Olin tehnyt töitä samassa työpaikassa samantyyppisillä osastoilla yhden genren sisällä kymmenen vuotta, ja kandiopinnoista oli lähes 15 vuotta. Mutta samalla jo haku tuntui palkitsevalta: oli aikakin irrottautua yhden toimituksen todellisuudesta ja puurtamisesta. Vastikään opiskelleille tai työpaikkaa vaihtaneelle tämä kohta on varmasti helpompi.

Asunnon löytäminen Los Angelesista kohtuuhintaan ei ole kenellekään helppoa. Siihen, että saimme kahden makuuhuoneen vuokra-asunnon ja päiväkotipaikan 4-vuotiaalle lapselle järjestymään jo ennen Kaliforniaan saapumista, kului lukemattomia tunteja, jonkinverran rahaa ja

paljon lomakkeita, suosituksia ja maksukyvyyn todisteita. Edellisten stipendiaattien apu oli tarpeen ja korvaamatonta – kiitos heille!

2. Kesän internsiivikurssi ja syyslukukausi

Kaliforniaan oli helppo asettua, ja hyvä niin, sillä Specialized Journalism -ohjelma alkoi heinäkuun lopussa neljän viikon intensiivikurssilla. Tämä tarkoittaa lähes ympäröiväisiä työpäiviä, joiden alussa opiskellaan viestinnän laitoksella käytäntöjä: sitä, mitä opinnot ovat, mitä kurssit sisältävät, mitä journalismi on. Pehdytään lukuisten tietokoneohjelmien alkeisiin: nettijulkaisuun, äänieditointiin, videoeditointiin, koodaamiseen, kuvaamiseen ja niin edelleen. Kuullaan lainsäädännöstä ja etiikasta. Ja ennen kaikkea tehdään harjoitustöitä. Nämä Specialized Journalism -ohjelman ensimmäisen kuukauden intensiiviopinnot järjestettiin syksyllä 2015 ensimmäisen kerran laitoksen “tavallisten” journalismin maisteriopiskelijoiden kanssa yhdessä. Meitä oli noin 70 opiskelijaa jaettuna neljään luentosaliin.

Specialized Journalism -ohjelman ja laitoksen perusmaisteriohjelman ero on siinä, että perusmaisteriopiskelijoilta ei vaadita aiempaa työ- tai opintokokemusta journalismista. He tekevät Masten of Science -tutkinnon, kun me teimme hieman akateemisemmän Master of Arts -tutkinnon. Meitä MA-opiskelijoita oli kourallinen verrattuna kymmeneen MS-opiskelijoihin. Koska intensiivikurssit nyt yhdistettiin, opiskelin ja tein pienryhmätöitä heinä-elokuussa neljä viikkoa pääosin eri alojen vastavalmistuneiden kandidaattien kanssa. Osin se oli turhauttavaa: tiedot alalta olivat hatarat ja sähläminen melkoista. Toisaalta tämä oli hyvin helpottavaakin, sillä aikataulu oli kireä ja itsekkin olin monella tapaa uuden edessä. Muutkin jännittivät. Ja sitten selväksi tuli myös se, että monet sellaiset taidot ja asiat, joita me vanhemmat journalistit ihmettelimme, haikailemme, kiroilemme ja emme osaa, ovat 80- ja 90-luvulla syntyneille amerikkalaisille ja aasialaisille yliopisto-opiskelijoille itsestäänselvyksiä. He ovat koodanneet ja nettijulkaisseet jo high schoolissa. He käyttävät sosiaalista mediaa luontevasti omalla tavallaan - osa ei lainkaan, osa valikoiden, mutta juuri kukaan ei käytä sitä vanhanaikaisella toimittajaetoksella (“minä julkaisen yleisölle”). Tämä ei kuitenkaan tee heistä vielä toimittajia.

Vaikka olimme erilaisia ja eri ikäisiä, yhteishenki oli tosi hyvä. Tein tuon alkukurssin “lopputyön” yhdessä neljän itseäni paljon nuoremman opiskelijan kanssa, ja vain yhdellä heistä oli kokemusta journalismista, mutta ryhmämme toimi hyvin. Hurmaavia milleniaaleja he olivat.

Jo intensiivikurssin aikana opin paljon journalismin uusista tekniikoista. Kun äänieditointiohjelmaa oli pakko käyttää, sitä oppi käyttämään. Kun oli nakuteltava ilmaisohjelmaan koodia ja tajuttava,

miten se muuntuu nettisivuksi ja vielä kaikkien saatavilla olevaksi nettisivuksi, todella tuli tajunneeksi jotakin “digitekemisestä”. Kun opettaja käski kuvata ja editoida videon kännykällä tunnissa, videon teki tunnissa. Kalifornialainen tekeminen on sellaista, että tehtävät mitoitetaan isoiksi ja ne kuulostavat lähes mahdottomilta, mutta ne tehdään “kaikki on mahdollista” -asenteella. Älä ole perfektionisti vaan tee, neuvotaan. Töitä on paljon. Kenenkään tekemisiä ei dumata. Ideoita jalostetaan ja jatketaan. Aina saadaan tulokseksi jotakin.

Intensiivikurssin aikana kävi selväksi myös se, että itse Specialized Journalism -ohjelma oli tänä vuonna poikkeuksellinen. Opintovuoden opiskelijavalinnoista on aiemmin vastannut ohjelman johtaja, professori Michael Parks, joka on kosmopoliitti Los Angeles Timesin entinen päätoimittaja ja koko Annenbergin journalismikoulun entinen johtaja. Hänen tavoitteensa on ollut saada ohjelmaan kansainvälinen joukko työuransa keskivaiheilla olevia journalisteja, jotka tulevat Annenbergiin erikoistumaan. Parks oli sapattivapaalla vuodenvaihteeseen 2015-2016 saakka. Opiskelijavalinnat teki Parksin sijainen Erna Smith (tai ne tehtiin hänen johdollaan). Smith kertoi, että hänen tavoitteensa oli edistää tasa-arvoa ja antaa mahdollisuuksia. Niinpä ohjelmassa opiskeli akateemisen vuoden 2015-2016 aikana vain yhdeksän opiskelijaa, joista minä olin ainoa Yhdysvaltain ulkopuolelta tullut. Olin myös ainoa, jolla oli työkokemusta perinteisestä sanomalehdestä, featurekerronnasta tai uutistyöstä printissä. Kahdella ohjelmamme opiskelijoista ei ollut taustallaan journalistisia töitä tai opintoja, vaikka ohjelman piti tarjota jatko-opintoja journalisteille. Kolme opiskelijoista oli suuntautunut vain urheilujournalismiin. Mutta Smithillä oli pointtinsa: minulle kerrottiin, että ennennäkemätöntä oli se, että tässä maisteriohjelmassa oli kaksi afrikkalaisamerikkalaista miesopiskelijaa.

Intensiivikurssin aikana oma opintosuunnitelmani muuttui hieman. Ohjelmassa on paljon valinnaisuutta. Olin ajatellut tehdä digikursseja videosta koodaamiseen ja sen lisäksi uskontojournalismin erikoistumiskurssin sekä psykologian opintoja.

Talousjournalismin professori oli kurssinsa esittelytilaisuudessa kuitenkin niin vakuuttava, että valitsin kaksi pitkää talouden kurssia – ja ne aikomani digitekemisen käytännön kurssit. Lisäksi valitsin webanalytiikkakurssin. Olin näihin päätöksiin enemmän kuin tyytyväinen.

Syyslukukauden kurssini otsikot olivat nämä:

Money, Markets and Media.

Webanalytics for News and Non-Profit Organizations.

Coding ja Programming for Storytelling.

Critical Thinking.

Ja lisäksi video-editointiohjelma Premier Pron sertifikaattikurssi.

Mitä pidemmälle syyslukukausi eteni, sitä jouhevammaksi työskentely muuttui, sillä kieleen, työtapoihin ja ympäristöön sai tuntuman. Specialized Journalism -ohjelman pakollinen kurssi Critical Thinking oli melko löysä, mutta muut kurssit täyttää asiaa. Niiden ansiosta osaan nyt käytäntöjä ja ohjelmia (webanalytiikan, koodauksen, videoeditoinnin), ja osaan myös puhua näistä käytännöistä teoriassa. Näen digitaalisen journalismin eri tavalla – mielikuvat asioista ovat muuttuneet. Näen digikerronassa ja sosiaalisessa mediassa mahdollisuuksia, joita en ennen osannt ajatella, ja huomaan myös, että moni sellainen, joka uudesta journalismista tai “digirikastamisesta” puhuu, ei tunnu tajuavan käytännöistä paljontaan.

Money, Markets and Media -kurssin piti Annenbergin professori, joka on aiemmin ollut Wall Street Journalin Los Angelesin -toimiston pomo ja Kiinan-kirjeenvaihtaja. Hänen lähtökohtansa kurssiin oli tämä: hän itse oli päässyt toimittajana aika pitkällekin niin, että hänen piti teeskennellä talousosaamistaan. Sitten hän päätti, ettei enää teeskentele, vaan opettelee miten miten raha liikkuu ja ajattelee, mitä talousjournalismin kannattaisi olla. Tätä mindsetiä hän halusi jakaa. Kurssilla hän halusi meidän kaikkien oppivan perusasioita ja esittävän kysymyksiä. Vierailut ja vierailijaluennoitsijat olivat tinkimättömiä: finanssikriisin sisäpiiriläisiä, julkisen talouden ratkaisijoita. Minulle itselleni silmiä avaavaa oli amerikkalainen näkökulma esimerkiksi Kiinaa, euroon ja pohjoismaiseen hyvinvointivaltioon.

3. Kevätlukukausi ja valmistuminen maisteriksi

Kevätlukukauden aluksi ilmoittauduin jo varsin rutinoituneesti seuraaville kursseille:

Monetization and New Media.

Public Speaking (at Drama School for non-actors).

App Design.

Audio and Video Tools.

Reporting Decisions.

Topics in Modern Architecture (in Southern California).

Näiden lisäksi osallistuin pariin virtuaalitodellisuuden työpajaan.

Monetization and New Media -kurssin piti sama talousprofessori, joka piti syksyn Money, Markets

and Media -kurssin. Tämä kevään kurssi oli ehkä kaikista kursseista avartavin. Journalismin ansaintalogiikoista brändisisältöjen nousuun ja tapahtumallisuuteen – kaikkea tätä opiskeltiin tiukasti käytäntöjä tarkastelemalla. Lukuisia vierailijaluentoja ja kaksi työlästä case studya. Toista case studya varten kävin opiskelukaverini kanssa haastatelemassa losangelesilaista nettilehden toimitusta. Kerroin siellä, että olin tehnyt webanalytikka-kurssin, ja lehden pomo kysyi heti, voisinko tehdä heille töitä. Journalismin ja journalistin tulevaisuus vaikutti varsin lupaavalta.

Reporting Decisions -kurssi oli Specialized Journalism -ohjelman pakollinen kurssi ja hieman hahmoton. App Design -kurssi karisti kaiken mystiikan sovelluksista ja “mobiilijournalismista”. Se on omanlaistaan graafista suunnittelua, vain hieman monitasoisempaa kuin printtilehden taitto. Applikaatioiden suunnittelu tuntui jopa helpolta, vaikka visuaalisuuden ja hierarkian ratkaisujen hakeminen vei aikaa. Mutta onnistuminen ei perustunut ainakaan kielitaitoon.

Sama havainto Audio & Video Tools -kurssista. Tämä kurssi tuotti minulle ehkä kaikkein eniten iloa (ja kiitosta). Tajusin, että tekstieditoijan vahvuuksilla voin ymmärtää myös video- ja äänieditointia. Tarvitaan rytmitajua, ideoiden ja juonen visualisointia. Kohtauksien yhdistämistä jatkumoksi. Opettaja rohkaisi heittämään tekniikkapönötyksen pois: iPhonella pääsee jalustimen ja mikin kera pitkälle (mihin vain - miksi raahata mukana painavia kameroita jos ne eivät tee ratkaisevaa eroa jälkeen tai häiritsevät hetkeen tarttumista tai kuvan kohdetta). Opettaja osasi yhdistää sopivan määrän perinteisiä käytäntöjä ajatukseen, että vanhanaikaisen tv-insertin idean saa unohtaa. Video on murroksessa, ja uusi ilmaisu on vapaata ja sallittua. Pitää tulla lähelle katsojaa. Mistään videoista ei toisaalta tule hyviä vain ajatellen, että tehdään, koska ”videoita pitää olla” tai että ”videot ovat nykypäivää”. Eikä ole ”vain” videoita, on videon muotoon tehtyjä sisältöjä, joilla on hyvin erilaisia tarkoituksia ja yleisöjä. Teorioita pyöriteltiin hieman, mutta ennen kaikkea saimme aina vain uuden harjoitustehtävän (yleensä max muutama päivä aikaa toteuttaa) ja sille luokassa rohkaisevan mutta vaativan kritiikin – hyvin käytännöllisillä ohjeilla eteenpäin.

Draaman laitoksen puhekurssi (Public Speaking) oli itse syvästi kehittävä, erikoinen ja hauska kokemus. Kurssin piti kokenut näyttelijä, joka esimerkiksi toi Oscar-ehdokkaanakin olleen vaimonsa luokkaan tsemppaamaan meitä. Hollywoodin läheisyys tuntui. Ajattelin etukäteen, että saisimme käytännön vinkkejä puheenpitämiseen. Saimme niitäkin, mutta ennen kaikkea saimme mielenkiintoisen ja aika diipin kokemuksen siitä, miten huippukoulutuksen saanut amerikkalaisnäyttelijä työskentelee (opettajana). Opettaja vaati meitä pudottamaan mahdolliset roolit ja maneerit ja tarkastelemaan ilmaisuvoimaa sisänpäin katsoen. Kaikki avautuivat ryhmän edessä lapsuusmuistoistaan ja epävarmuuksistaan. Vähintään joka toinen kerta joku itki. Lopuksi ryhmähalattiin. Tämä olisi saattanut olla minulle liikaa, ellei opettaja olisi ollut niin valtavan huumorintajuinen, epämuodollinen ja empaattinen, ja ellen olisi toisinaan etäännyttänyt itseäni

“suomalaiseksi tarkkailijaksi”.

Arkkitehtuurikurssi oli bonuskurssi, jonka tein mielenkiinnosta muotoiluun ja arkkitehtuuriin. Oli autuasta istua USC:n arkkitehtuurin laitoksen pimeässä luentosalissa ja katsoa kankaalle heijastettuja kuvia modernismin helmistä Yhdysvalloissa. Kurssilla oli myös tutustumiskäyntejä esimerkiksi Frank Lloyd Wrightin suunnittelemiin taloihin Los Angelesissa.

Kurssien rinnalla teimme kukin “gradua”, siis maisteriohjelman journalistista lopputyötä. Tähän työhön ei ollut liiemmin ohjausta, joskin akateemisen vuoden alussa istuimme ohjelman syyslukukauden vetäjän Erna Smithin (ja viinipullon) kera useamman kerran puhumassa toistemme mahdollisista aiheista (ja elämästä). Kukin opiskelija kokosi itselleen yliopiston henkilökunnasta kolmihenkiräisen raadin, jonka jäsenistä yksi oli chair - sparraaja ja ohjaaja. Kaksi muuta osallistuivat vain hyväksymällä lopputyön. Ohjaajani eli chair oli Michael Parks, tuo entinen päätoimittaja ja Pulitzer-palkittu kirjeenvaihtaja. Häneltä sain hyvin leppoisia mutta arvokkaita neuvoja, joilla tehdä vanhaa kunnon laatujournalismia. Tein pitkän esseen unettomuudesta, ja Michael Parks kannatti ajatustani lentää yliopiston kustantamana keskelle Arizonan aavikkoa haastattelemaan erästä unigurua. Hyvin antoisaa ja opettavaista. Tein tämän gradujutun tekstinä, sillä oli ilmeistä, että vähäisen ohjauksen takia itselle uusien muotojen käytöstä olisi tullut liian aikaavievää. Minulla on kokemusta pitkien juttujen kirjoittamisesta, eikä pitkän tekstin tekeminen englanniksi lopulta ollut kovin vaikeaa. Raatini oli tyytyväinen: harvoin olen saanut lukea yhtä paneutunutta, lämmintä ja kauniisti kiittävää palautetta.

Opiskelukollegoiden seura oli vuoden aikana mahtava eteenpäinvievä voima. Yksi opiskelija jätti ohjelman kesken ja yksi ei osallistunut paljonkaan, joten meillä oli pieni ja tiivis ryhmä (7 opiskelijaa lopulta). Muut olivat amerikkalaisia, ja he sanoivat moneen otteeseen arvostavansa sitä, että toin ulkopuolisen näkökulman mukaan. Kirjavasta taustasta johtuen yhteistä pohjaa keskusteluille journalismista yleensä ei aina ollut, mutta sitä tiiviimmin keskustelimme toistemme töistä ja kokemuksista. Hitsauduin erityisen hyvin yhteen kolmen ikäiseni naisopiskelijan kanssa ja lensimme viikkoa ennen valmistujaisia Las Vegasiin kirjoittamaan viimeiset esseet varpaat uimaltaassa. Yhdestä heistä, Los Angelesissa asuvasta videotuottajasta, tuli vuoden aikana työparini: teimme kaikki projekti- ja parityöt yhdessä. Hän oli ollut töissä Oprahin tapaisissa tv:n keskusteluohjelmissa ja useissa tosi-tv-tuotannoissa ja luotsasi nyt omaa videotuotantofirmaansa. Se, mitä hän kertoi työelämästään, oli yhtä opettavaista kuin yliopiston anti. Meillä oli selvästi annettavaa toisillemme ja muutenkin synkkasi mainiosti: hänestä ja hänen perheestään isovanhempia myöten tuli vuoden aikana hyviä ystäviä minulle ja perheelleni.

Vuosi oli siis antoisaa (laimeasti sanoen) sekä ammatillisesti että henkilökohtaisesti. Mielellön ilonaihe oli myös 4-vuotiaan poikamme porskutuspäiväkodissa: hän sai ystäviä ja oppi englantia.

Ja samalla päiväkodin ihmisistä - opettajista, lapsista ja vanhemmista - tuli koko perheellemme tärkeä yhteisö. Päiväkoti oli juutalainen mutta avoin kaikille – se oli kätevästi kotimme lähellä – ja oli hyvin mielenkiintoista oli tutustua ja osallistua juutalaisiin juhliin ulkojäsenenä.

Stipendivuodesta tuli merkittävä opintovuosi myös pojallamme: hän jatkaa nyt englanninkielisessä päiväkodissa Suomessa (kolmasosalla siitä hinnasta, mitä päiväkotipaikka maksaa kuukaudessa Santa Monicassa).

Opiskelu ei olisi onnistunut ilman että mieheni huolehti kaikista kotitöistä ja ruuanlaitosta.

Maisteriohjelmassa tekemistä on paljon, ja lapsellekin oli varattava aikaa. Opettajat olivat varsin ymmärtäväisiä, kun selitin, että painotan tiettyjä itselleni tärkeitä tehtäviä ja kursseja, ja joistakin teen perhe- ja aikataulusyistä vain välttämättömän. Muilla opiskelijoilla ei ollut lapsia, ja tehtävänannoissa oletettiin, että opiskelija voi käyttää kaiken aikansa (myös mahdollisesti iltaisin ja jopa yöllä) kotitehtäviin. Aikataulut sai kuitenkin luovittua melko hyvin, ja paineikasta rutistusta tapahtui vain lukukausien puolivälissä ja lopussa, kun isompia kurssitöitä palautettiin.

4) Miten käyttökelpoisilta opit tuntuivat palattuani?

Olen ilahtunut siitä, miten paljon kiinnostusta oppivuosi ulkomailla on kotiinpalattua herättänyt. Samalla olen havainnut, että suomalaiset media-ammattilaiset ehkä toivoisivat, että Amerikasta tuotaisiin “jippoja” jotka voisi iisisti liimata vanhojen toimintatapojen päälle. Innovaatiot saisivat mielellään olla jotakin omasta arkisesta tekemisestä erillistä, jotain, mikä ei sotke perustyön vanhaa latua.

Annenbergissa ei valmenneta opiskelijoita juurikaan “legacy median” palvelukseen, eivätkä vanhat uutisorganisaatiot erityisesti opiskelijoita houkuta. Ykkösvaihtoehtoja nuorille opiskelijoille näyttivät olevan AJ+:n, BuzzFeedin ja Voice of San Diegon kaltaiset vahvat, kehittyvät ja raikkaat brändit. Opintoryhmämme urheilutoimittajat halusivat saada kokemusta urheiluorganisaatioiden viestinnästä, sillä siellä on rahaa ja mahdollisuuksia toteuttaa kunnianhimoisia digihankkeita – toisin kuin sanomalehtien urheiluosastoilla.

Laitoksella oli jo pari kuuluisaa esimerkkiä opiskelijoista, jotka olivat sanoneet “ei” New York Timesille. Legendaarinen mutta kankea, iso, vanhanaikainen ja hierarkinen toimitus ei lupaa tulokkaille mahdollisuuksia, joita he toivovat.

Kuivuudesta kärsivän Los Angelesin jälkeen tuntui ihanalta palata Suomeen. Ystäviä, kollegoita ja perheenjäseniä oli ikävä. Elämänlaatu ja kaupunkikulttuuri ovat täällä antoisampia – ainakin meidän perheellemme. Myös elämisen hinta on kohtuullisempi – vaikka stipendi on isompi perheelliselle, stipendi yksin ei Los Angelesin seudun hintojen noustessa enää riitä tavalliseen perhe-elämiseen Kaliforniassa. Vaikka perheen ja työn yhdistäminen voi Suomessakin olla stressaavaa, täällä ei tule vastaan sitä epätoivoa, jota poikani päiväkotikavereiden äidit vuodattivat pitkistä päivistä, kaikkenelevästä työelämästä ja korkeista hoito- ja koulumaksuista, kun istuimme leikkitreffien aikana puiston penkillä tai keittiön pöydän ääressä.

Mutta samaan aikaan suomalainen toimituskulttuuri alkoi näyttää pölyiseltä ja kuivalta. Dynaamisen koulu jälkeen lannistavankin urautuneelta. Suomessa tuskin ollaan jäljessä juuri missään käytännöllis-teknisessä ratkaisussa. Päinvastoin, suomalainen media on kuin Nokia: se on maailman mittakaavassa tehokas insinööriosaja. Mutta ihmisjohtaminen ja innovaatioiden kanavointi on eri mantereelta.

Suomalainen journalismi on keskittynyttä, ja ehkä siksikin moni odottaa yhtä isoa ratkaisua sen pulmiin. Pitäisi olla yksi varma ja kaiken läpäisevä metodi tilaajien tai klikkien houkutteluun. Kuin ennen vanhaan. Esimerkkinä webanalytiikka. Olen juuri puolen vuoden mittaisella kurssilla oppinut, että ennen kuin analytiikan mittareita voi käyttää, jokaisen työyhteisössä tulisi tiedostaa, miten analytiikka kerätään, mitä kerättävät numerot tarkoittavat, miten paljon numeroissa on hälyä, millaisia erilaisia mittareita voi käyttää ja mihin. Jokaisella osastolla, tuotteella ja projektilla tulisi olla omat mittarinsa. Analytiikan numeroilla ei johdeta, vaan ihmiset johtavat ihmisiä, jotka yhdessä tulkitsevat numeroita. Muuten analyttinen ajattelu jää. USC:n webanalytiikkakurssia veti professori Dana Chinn, joka on kouluttanut mediataloja Guardianista Los Angeles Timesiin ja säätiöitä Clintoneista Gates Foundationiin. On hämmentävää huomata, että ymmärtääkseni käytännöt Suomessa ovat jopa kirkaassa ristiriidassa hänen teesiensä ja tutkimustulostensa kanssa.

Kalifornialaiseen käytännönläheisyyteen sekä nopeaan ja positiiviseen etenemiseen vuodessa tottuneena on myös hieman lannistavaa todeta, että täällä meillä kehitystyö on monesti lokeroitua (titteleihin ja osastoihin sidonnaista) ja pullokaulojen takana. Innovaatiot jäävät juhlapuheisiin; niihin ei puhalleta henkeä arjen käytännöissä. Puhutaan erikseen digitekemisestä vaikka sen tässä ajassa pitäisi olla perustekemistä. Pahimmillaan älykkäitä, analyttisiä, luovia ja tehokkaita ihmisiä ei pistetä tekemään parastaan vaan noudattamaan pinnallisia kaavoja. Tämä saattaa olla kärjistettyä mutta myös yleisesti vanhan liiton toimitusten ongelma. Annenbergissa opiskelijat laitettiin

lukemaan New York Timesin Innovation Report, jossa NYT:nkin digiajan ongelmana nähdään vanhan organisaation tahmeus, jähmeys, hierarkisuus ja hitaus. New York Timesin natiivimainonnan yksikön johtaja kävi puhumassa laitoksella ja sai positiivisen vastaanoton: hän todisti, että jotkut NYT:n toimittajat ovat niin väsyneitä toimituksen vastoinkäymisiin, että he ovat halukkaita hyppäämään journalismia imitoivan mainonnan puolelle, sillä siellä on rahaa ja mahdollisuuksia kunnianhimoisiin hankkeisiin. Työryhmiin saadaan hetkessä visuaalisuuden, tekniikan, kirjoittamisen ja some-jakamisen huippuammattilaisia.

Suomalaisen media-ammattilaisen todellisuus eroaa kalifornialaisesta siten, että Kaliforniassa (tulevat) journalistit eivät kysy, miten media-alan ongelmat ratkaistaan ”suuressa maailmassa”. On suomalainen (tai eurooppalainen ajatus), että ratkaisut löytyisivät matkimalla muita, että ne tulisivat jostain meren takaa, ”journalismin tulevaisuudesta”. Kaliforniassa kehitetään ratkaisuja itse. Uskotaan omiin ja vierustoverin aivoihin (vaikkakin koulussa sai monta kertaa tuta sen, että mitään ensimmäisenä päähän pälkähtäviä ratkaisua ei kannata pulauttaa paperille. Pitää perehtyä ja perustella). Professorit odottivat paljon, mutta he myös huomioivat, rohkaisivat ja uskoivat opiskelijoihin. Ideoita ei ohitettu. Minulle merkittävää oli ymmärtää ja oppia se, että jokaisen odotetaan ottavan ideansa ja tehtävänsä – oli se iso tai pieni - vakavasti. Siksi esimerkiksi työn promotointi sosiaalisessa mediassa ei ole pöyhkeilyä tai itsekorostusta. Se on sitä, että seisoo oman työnsä takana ja huomioi toisten tekemiset. Ja tästäkin joku professori muistutti: älä tuputa sosiaalisessa mediassa vain omaasi. Jos jaat omia töitäsi, sinun on oltava kiinnostunut myös muiden töistä. Kukaan ei ole missään mediassa yksin tai yksisuuntainen.

Suosittelen opintovuotta Annenbergissa lämpimästi. Mikäli maisteriopinnot haluaa tehdä täysillä, opiskelemaan kannattaa hakea elämäntilanteessa, jossa ei ole pieniä lapsia. Kalifornia kyllä sopii lapsiperheillekin, loputon auringonpaiste ja rannat, mutta silloin koulutehtävät pitää osata rytmittää omaan elämäntilanteeseen sopiviksi (se ei ole lainkaan mahdotonta mutta työlästä se on, ja pitää hyväksyä, ettei voi osallistua kaikkeen kiinnostavaan).

Heille, joita kiinnostaa elokuva, viihdeteollisuus ja elävän kuvan tulevaisuus, Los Angelesilla on mielettömästi annettavaa.

Annenbergin käytännöllisyys sopii erityisesti hihat kääriville, ulospäin suuntautuneille ja uudesta innostuville toimittajille.